

ἔπειτα δέ, ἀφοῦ ὀλίγας φορές ὑπερφάνως περιστραφῇ, ὡς διὰ τὴν θεωρήσῃ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ αἱματώδους ἔργου του, βυθίζεται κατόπιν αὐτοῦ, νὰ εὐωχθῇ ἀπὸ τὴν πάλουσαν ἔτι σάρκα. Σπανίως μὲν ἐπιχειρεῖται νὰ μεταφέρῃ ἀκέραιον τὸ θήραμά του, ὡς ὁ ἀετὸς, καθὼς μὴ ἔχων ἐξίσου κραταιοὺς ὄνυχας· ἀλλ' ἂν ἔχῃ νεοσσούς, κατασχίζει τὴν σάρκα, καὶ μετακομίζει αὐτὴν μεληδὼν εἰς τὴν φωλεάν του. Μολονότι ὁ γυπάετος προτιμᾷ νὰ ζῇ ἀπὸ τοὺς καρπούς τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀρπακτικῆς δυνάμεως, δὲν ἀποποιεῖται μ' ὅλον τοῦτο οὐδὲ τὸ σεσηπὸς πτώμα, τὸ συνιστῶν τὴν τροφήν τοῦ γυπὸς, καὶ πολλάκις βλέπει τις αὐτὸν ἔρποντα βραδέως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὴν ἐλπιζομένην εὐωχίαν, ἀφ' ἧς συμμετέχει μετὰ πολλῶν ὁμοειδῶν του.

Τὰ τολμηρὰ καὶ ἰσχυρὰ ταῦτα ὄρνεα εἶναι ἐκ τῶν μεγίστων τοῦ σαρκόβορου εἶδους, τεσσάρων ποδῶν μῆκος ἔχοντα ἀπὸ τοῦ ῥάμφους μέχρι τῆς οὐρᾶς, ἐννέα δὲ ἡ δέκα ἀπ' ἄκρας εἰς ἄκραν τῶν ἐξηπλωμένων πτερυγῶν. Τὸ ῥάμφος δὲν εἶναι βραχὺ καὶ ἀπότομον ὡς τὸ τοῦ ἀετοῦ, ἀλλὰ μεμακρυσμένον, συμπεπιεσμένον, ἀγκιστρωτὸν εἰς τὴν ἄκραν, ἐσκαπασμένον δὲ εἰς τὴν βάσιν μὲ μαύρας χονδρὰς τρίχας, αἵτινες κρέμονται ἀπὸ τὴν γωνίαν καὶ τὰς πλευρὰς τῆς κάτω γνάθου, ὡς γενειάς· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα γενειάτης. Ἡ κεφαλὴ εἶναι μόνον εἰς ὀλίγα μέρη ἄπτερος, ὁ δὲ τράχηλος ἐξ ὁλοκλήρου ἐνδεδυμένος. Οἱ ταρσοὶ εἶναι βραχεῖς, καὶ ἐπτερωμένοι μέχρι τῶν δακτύλων. Τὸ γενικὸν χρῶμα τῶν ἐπάνω μερῶν εἶναι βαθύ λευκόφαιον, τοῦ δὲ τραχήλου, στήθους, καὶ τῶν ὑποκάτω μερῶν λευκὸν μετὰ κοκκινωποῦ τινὸς φαιού.

Ὁ γυπάετος γεννᾷ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψηλοτέρων καὶ μᾶλλον δυσπροσίτων κρημνῶν, μὴ κἀμὼν φωλεάν, ἀλλ' ἀποθέτων τὰ ὠά του ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ βράχου· εἶναι δὲ δύο τὸν ἀριθμὸν, λευκόχροα, μὲ φαῖα στίγματα.

Τὰ πτερὰ τῶν νεοσσῶν εἶναι πολὺ βαθυτέρου χρώματος παρὰ τὰ τῶν ἀκμαίων, εἰς μὲν τὰ ἐπάνω μέρη κατεστιγμένα μὲ λευκόν, εἰς δὲ τὰ ὑποκάτω φαῖα ὄντα· ὅθεν καὶ τινες τῶν ἀρχαιοτέρων ὀρνιθολόγων, γνωρίσαντες τὸ πτηνὸν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην, ὑπέλαβον αὐτὸ ὡς ἄλλου, διακεκριμένου εἶδους.

ΑΝ ἡθέλωμεν ἰδεῖν ἄνθρωπον νὰ κρατῇ μικρὸν τινα ἀμυδρὸν λύχνον εἰς τὴν χειρὰ του κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ νὰ προσπαθῇ ἀναισθήτως νὰ καταπίσῃ καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτι δὲν ἔχει χρεῖαν τοῦ ἡλίου, καὶ ὅτι ὁ λύχνος του δίδει περισσότερον φῶς παρὰ τὸ λαμπρὸν τοῦτο αὐτόφωτον σῶμα, πόσον μεγίστη καθ' ὑπερβολὴν ἤθελεν εἶσθαι ἡ μωρία του! Τὸ παράδειγμα δὲ τοῦτο, μ' ὅλον ὅτι καὶ πολλὰ ἀπλῶς, δεικνύει τὴν ἀφροσύνην τῶν ὅσοι περιπατοῦν εἰς τοὺς σπινθῆρας τοὺς ὁποίους μόνοι των ἀναψαν, θεωροῦντες ὅλως διόλου μὲ καταφρόνησιν τὸν λαμπρὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον.

ΕΚΔΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΣΠΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

[Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 174.]

Ἐπαρχία τοῦ Γηλανίου. Ὅρια αὐτῆς. Κάτοικοι. Ἰλουάται ἢ Κουρδικαὶ φυλαί. Ἡ πρὸς τὴν ληστεῖαν κλίσις των. Μισοξενία αὐτῶν, καὶ γενικῶς ὅλων τῶν εἰς τὴν Ἀσίαν περιπλανουμένων φυλῶν. Ἄκρα φιλοκέρδεια, ἥθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν. Αἱ γυναῖκες των. Συχναί μεταναστεύσεις, καὶ ἡ διάλεκτός των. Τὸ γένος τῶν Ταλισσῶν. Ποῖον μέρος τῆς χώρας ἐνοικοῦσι. Γεωγραφικὴ διαίρεσις. Τὸ Ῥωσσικὸν καὶ Περσικὸν Ταλίσσιον. Διοικήσεις τῶν Χανιδῶν. Ὅμοιότης αὐτῶν μετὰ τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ Μεσαῖωνος, εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐπαρσίς αὐτῶν διὰ τὴν ἀπὸ τὸν Γεγκῆς-Χὰν δοκουμένην καταγωγὴν των. Ἐλλειψίς ἱστορικῶν ἀποδείξεων. Οἱ Ταλισσοὶ κατάγονται μᾶλλον ἀπὸ Καυκάσιον λαὸν παρ' ἀπὸ Μογγόλους. Ἡθῃ, χαρακτηρισμοί, ἀνδρία, καὶ ἀνεξαρτησία αὐτῶν. Δεισιδαιμονία. Ὡριότης τῶν γυναικῶν. Ἐνδυμασία. Ἀρχιότης τῆς γλώσσης. Διάλεκτοι διαφορῶν στασιμῶν καὶ πλανησιδῶν λαῶν τῆς νοτίου καὶ ἀρκτικῆς Περσίας, ἔχουσαι βάσιν τὴν Πεγλδικὴν γλῶσσαν.

Ἡ ΕΠΑΡΧΙΑ τοῦ Γηλανίου ἔχει περὶ τοὺς 420 τετραγωνικοὺς παρασάγγας, ἥτοι μίλια Ἀγγλικά 1680 περίπου, καὶ εἶναι ἡ μικροτέρα τῶν ὅσαι τὴν σήμερον συνιστῶσι τὸ τεσσαθρωμένον καὶ πανταχόθεν κλονούμενον τοῦ Ἰρανίου βασίλειον. Αὕτη πρὸς βορρᾶν μὲν χωρίζεται διὰ τοῦ ποταμοῦ Ἀσταρᾶ ἀπὸ τοῦ τμήματος τῆς χώρας Ταλὶς ἢ Ταλιστάν, τὸ ὁποῖον, μετὰ τὴν ἐν Τουρκομανζαὶ κλεισθεῖσαν συνθήκην (1828), παρεχωρήθη εἰς τὴν Ῥωσσίαν· πρὸς δὲ τὴν μεσημβρίαν συνορεύει μετὰ τὴν Μαζανδερανὴν διὰ τοῦ ῥυακος Τεμακαμπουνίου, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Μάρδου, ὡς σφαλερῶς ἀνέφερον γεωγράφοι τινές· ἐνθ' πρὸς δυσμὰς ἔχει περίφραγμα φυσικὸν τὴν ὑψηλὴν καὶ χιονόλευκον σειρὰν τοῦ Ἐλβούρς, χωρίζουσαν αὐτὴν ἀπὸ τὴν Ἀτροπατηνὴν καὶ μεγάλην Μηδίαν.

ΟΙ ΙΛΥΑΤΑΙ*.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Γηλανίου διαίρουσιν εἰς τρεῖς διακεκριμένας πατριάς· αὗται δὲ εἶναι, οἱ αὐτόχθονες, ὀνομαζόμενοι ἰδίως Γηλανοὶ (οἱ Γῆλαι τῶν ἀρχαίων μας)· οἱ Ταλισσοὶ, οἵτινες εἶναι πιθανῶς κατακτηταὶ ἢ ἄποικοι τοῦ βορείου μέρους τῆς χώρας· καὶ οἱ Κοῦρδοι ἢ Ἰλουάται, ὑποδηρημένοι καὶ ἐνταῦθα, ὡς ἄλλαχθ', εἰς παμπληθεῖς φυλάς, ζῶν ὡς πλανήτιδα διαγούσας, καὶ καταγομένης ἐμφανῶς ἀπὸ τῶν Δοκουσινῶν ἢ Καδουσίων, Ἀμάρδων, Κουϊντίων, Ἀναριακῶν, καὶ πολλῶν ἄλλων τοιούτων, οἱ ὅποιοι, καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἀκόμη τοῦ Στράβωνος, φυλάξαντός μας τὰ ὀνόματα τῶν βαρβάρων τούτων, ἐνώκουν εἰς τὰς παρωρεῖας τῶν Ἀλπονίων. Οἱ μὲν Κουϊντίοι καὶ Ἀμάρδοι ὑπάρχουσιν ἔτι καὶ σήμερον, ἀναλλοίωτον τὴν ὀνομασίαν τοῦ γεωγράφου Ἑλληνος φέροντες, καὶ ἐνδαιτύμενοι παρὰ τὴν δυτικὴν ζώνην τῶν ὀρέων, ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ Μάρδου, ἐν τῷ νομῷ τοῦ Ῥεχμεταβάδ. Ἀπασαὶ αἱ νομαδικαὶ αὗται φυλαὶ περιφέρονται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θέρους εἰς τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις τοῦ Γηλανίου, προτιμᾶσαι ὁμῶς πάντοτε τὴν ἐκτενὴ καὶ δροσερὰν πεδιάδα τοῦ

* Ἰλουάται ὀνομάζονται εἰς τὴν Περσίαν ἅπαντες ἐν γένει οἱ πλανήτιδα ζῶν διαγόντες, ὅποιοι εἶναι καὶ οἱ Κοῦρδοι. Σημ. Συν.

Ἀρδεμπιλίου, καὶ τῶν Ἀλπονίων τὰς κορυφάς, ὅπου εὐρίσκουσι θαψίλειαν νομῆς, καὶ πηγὰς ὑδάτων καθα-
ρῶν ἀνέναντος, πλεονεκτῆματα ὑπερσπανίζοντα εἰς τὰς
νάπας καὶ τὰ μεμιασμένα δάση τῶν ἀνατολικῶν πλευ-
ρῶν τοῦ Ἐλβούρς, ὡσαύτως καὶ εἰς τὰς πλειοτέρας νι-
τρώδεις πεδιάδας τῆς Ἀδερμπιζάνης.

Αἱ φυλαὶ αὗται εἶναι ἄξενοι, οὐδὲ διαφέρουσι ποσῶς
τῶν κυρίως Καρδοῦχων κατὰ τὴν φυσικὴν εἰς αὐτοὺς
ἐπιρρέπειαν τοῦ ληστεύειν. Ἐχουσι καὶ αὗται ἐξαί-
ρετον χαρακτηριστικὸν τὸ φιλάρπαγον, ἐπίσης ὡς οἱ κά-
τοικοι τῆς Κουρδιστάν· ἀλλὰ χωρὶς νὰ δεικνύωσι καὶ
τὴν αὐτὴν τῶν ἡθῶν ἀγριότητα, καθὼς καταγινόμεναι
σπανίως εἰς τὸν πόλεμον, καὶ διάγουσαι βίον μᾶλλον
ποιμενικόν. Ἡ εἰρηνικὴ ὁμοῦ αὕτη ἐνασχόλησις δὲν
κατέστησεν εἰσέτι αὐτοὺς οὐδόλως εἰρηναίους, οὐδὲ κα-
τέστειλε τὸσον τὴν ἀρχικὴν φύσιν τῶν παθῶν καὶ ἐξέων
των. Ποτὲ δὲν ἀμελοῦσι τὴν παρουσιαζομένην εὐκαι-
ρίαν διὰ νὰ προσβάλωσι τοὺς μεμονωμένους ὁδοιπόρους,
ἢ καὶ τὰ κατὰ τύχην πλησίον τῶν κατασκηνωμάτων
αὐτῶν διανυκτερεύοντα κερβάνια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ἀρπά-
ζοντες πραγματείας, ἢ οἰαδήποτε ἄλλα μετακομιζόμενα
ἀντικείμενα, νομίζουσιν αὐτὰ νόμιμον δι' αὐτοὺς λείαν.
Ἡ μὲ τὸν στάσιμον λαὸν ἀδιάλειπτος ἐπιμιξία των δὲν
παρήγαγεν εὐδεμίαν ἀγαθὴν ἐπιρροὴν πολιτισμοῦ καὶ
ἠθικομορφώσεως ἐπ' αὐτῶν, οὐδ' ἐδυνήθη ποτὲ νὰ ἐλατ-
τώσῃ τὴν πρὸς τὴν ληστείαν ἀκάθεκτον ῥοπὴν των, τὴν
διακρίνουσαν οὐσιωδῶς καὶ ἀπανταχοῦ τὴν Κουρδικὴν
πατριάν. Αἱ φυλαὶ τοῦ Ἐλβούρς δὲν εἶναι μολοντοῦτο
αἰμοβόροι ὡς αἱ τῆς Κουρδιστάν· ἀποφεύγουσι τὸν φό-
νον, οὐδὲ κακοποιοῦσι τοὺς ὅσοι, καταληφθέντες παρ'
αὐτῶν, ἐγκαταλείπουσιν ἔκοντι καὶ εὐβουλως τὸ ἀπαι-
τούμενον.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι οἱ Ἰλνᾶται οὗτοι εἶναι ἄξενοι
καὶ δὲν ἐλανθάζθημεν. Ἡ φημιζομένη τῶν περιπλα-
νωμένων φυλῶν φιλοξενία εἰς τὰς ἐρημίας καὶ τῆς Ἀ-
σίας τὰ ὅρη εἶναι ἀρχαία ψευδὴς κατ' ἐμὲ παράδοσις,
δαιωνισθεῖσα καὶ προληπτικῶς δοξασθεῖσα ὑπὸ συγ-
γραφέων, οἵτινες, παρατηρήσαντες ἱκανὴν ταυτότητα
εἰς τὰ ἥθη τῶν Ἀσιανῶν νομάδων καὶ τῶν φυλῶν τῶν
βιβλικῶν αἰώνων, ἐσυμπέραναν ὅτι καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ
λοιπαὶ βιωτικαὶ ἀρεταί, καθὼς ἐπομένως καὶ ἡ κλασικὴ
ἐκείνη καὶ ἀφελὴς ξενία των, μετεδόθησαν ἀναλλοιώ-
τως εἰς τοὺς διέγοντας σήμερον ζωὴν ὁμοίαν τῶν τότε
πατριαρχῶν. Ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ συζητῶντες συχνάκις
μετὰ τῶν Κούρδων καὶ Ἰλνᾶτῶν, οἱ εὐρεθέντες πολλά-
κις ἐν μέσῳ τῶν ὁδοιποριῶν καὶ ἐκδρομῶν μας εἰς τὸ
ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσίας, ἠναγκασμένοι νὰ ζητήσωμεν
ἄσυλον καὶ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κούρδου καὶ Τουρκο-
μάνου, καὶ εἰς τὴν καλύβην τοῦ χωρικοῦ, καὶ εἰς τὸν
σταῦλον τοῦ ποιμένου, ἡμεῖς, λέγομεν, ἐμποροῦμεν νὰ
ἔχωμεν διαφορετικὸν φρόνημα χωρὶς νὰ κατηγορηθῶμεν
ὡς ἀλαζόνες, ἢ ὡς ἐμπειρίαν καὶ πραγματικὴν γνῶσιν
τοῦ ἀντικειμένου παντελῶς μὴ ἔχοντες, καὶ νὰ ἐλέγξω-
μεν ἀδιστάκτως τὴν τρανὴν κατάχρησιν τῆς λέξεως

ξενία, τὴν γινομένην τοσάκις εἰς τὰς περιγραφὰς
τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῶν Ἀσιανῶν πλανητικῶν λαῶν.
Τὸ κατ' ἐμὲ, ὁμολογῶ ὅτι δὲν ηὐτύχησα ν' ἀπαντήσω
ποτὲ αὐτὰς δικαιωμένας καὶ συμφάνους μὲ τὴν ἰδίαν
μου πείραν εἰς ὅσας χώρας διέβην τῆς ἀνατολῆς· ἀλλ'
ἐξ ἐναντίας, εὗρον γενικῶς τόσον τοὺς πολίτας, καθὼς
καὶ τοὺς χωρικοὺς καὶ νομάδας, ἐξίσου φιλοκερδεῖς,
ῥυπαροὺς, καὶ φαύλους, πραγματευομένους ἀείποτε, καὶ
ἀδρῶς πληρονομένους τὴν παραμικροτέραν δούλευσιν ἢ
χάριν. Ὅσον εἶναι μάλιστα εὐκατάστατοι καὶ ὑπολη-
πτικοί, τόσον περισσότερον φαίνονται φιλάργυροι καὶ
ἀπατεῶνες. Ἐὰν δὲ ξένος τις λάβῃ ὑποδοχὴν ὑπὸ τὴν
σκηνὴν τοῦ Κούρδου ἢ τοῦ Οὐσβέκου, τοῦτο συμβαίνει
ὄχι ἀπὸ καθαρὸν, ἀπλοῦν, καὶ αὐθόρμητον αἰσθήμα φι-
λοξενίας, ἀλλ' ἀπὸ πλεονεξίαν χαμερπῆ, ἥτις εἶναι τὸ
πρωτίστον ἐλατήριο τῶν πράξεων ὧν των Ἀσιανῶν.
Παρὰ τοῖς Τουρκομάνοις μάλιστα κάποτε, εἰς ἀνταλ-
λαγὴν τῆς γενομένης εἰς τὸν ξένον δεξιώσεως, αἷχμα-
λωτίζουσιν αὐτὸν παρανόμως, καὶ τὸν πωλοῦσιν ὡς ἀν-
δράποδον εἰς τὰς κοινὰς σωματοδημοπρασίας τῆς Χί-
βας καὶ Οὐγγενῆς, παραβαίνοντες οὕτως τὰ ἱερώτερα
τῆς ξενίας δικαιώματα. Παρὰ δὲ τοῖς Κούρδοις καὶ
Ἰλνᾶταις τῆς Περσίας, ὁ ξένος εἰσάγεται μὲν εἰς τὴν
ἐστίαν τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ μὲ σκοπὸν ὑπόκρυφον καὶ
μ' ἐλπίδα κέρδους. Ὁ Κούρδος δὲν ἀλλάσσει τὴν ἰδιά-
ζουσιν εἰς αὐτὸν φύσιν, οὔτε νὰ ὑποκρίνεται γνωρίζει
τὰ πλέον ἐνδόμυχα αἰσθήματα τῆς ῥυπαρᾶς καὶ ἀργυ-
ρωνήτου ψυχῆς του. Ἡ πρόσοψις μεταλλικῆς οὐσίας,
ἢ οἰουδήποτε πολυτίμου ἀντικειμένου, καίτοι μηδόλως
γνωστοῦ καὶ ἀχρήστου εἰς αὐτὸν, προκαλεῖ τὴν ἄπλη-
στον ὀρεξίν του, ὑπεγείρουσα εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἰδέας ἀρ-
παγῆς καὶ φόνου διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ποθουμένου.
Εὐτυχῆς τῶντι ὁ ὁδοιπóρος, ὅστις, βιασθεὶς νὰ κατα-
φύγῃ τὴν νύκτα εἰς σκηνὴν Κούρδου, εὗρηκε τὴν ἐπαύ-
ριον σῶα καὶ ἀνελλιπῇ ὅσα εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἱμά-
τια καὶ λοιπὰ, καὶ δυνήθῃ νὰ ἀπορύγῃ τὰς ὑπερβολι-
κὰς ἀπαιτήσεις τοῦ οἰκοδοσπότου, χωρὶς νὰ συνεισπύρῃ
καὶ τὴν πάντοτε κινδυνώδη καταντῶσαν μνησικακί-
αν του.

Ἡ ἐντελεστέρα φιλοξενία, καθ' ἡμᾶς, εἶναι ὄχι ἡ
ἐνίοτε ἀπολαμβανομένη ὑπὸ τὰς σκηνὰς τοιοῦτων βαρ-
βάρων, ἀλλ' ἡ τῶν πεπολιτισμένων ἔθνῶν, τῶν ὁποίων
ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία, ὁ ἐξευγενισμὸς, καὶ ἡ πρό-
δος τῶν φώτων, ἐτελειοποίησαν τὰ ἥθη, ὕψωσαν τῆς
καρδίας τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐμπνεύσεις, καὶ ἀνέπτυ-
ξαν ὅλα τὰ γενναῖα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὰ κεκα-
ρωμένα ἢ διεστραμμένα εἰς τὸν ἄμοιρον ἠθικῆς ἀνα-
τροφῆς ἄνθρωπον. Εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν αἰσθανόμεθα
τόσον συχνὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ξενίας, ὅσον εἰς τὴν
Ἀσίαν, ὅπου ὁ ὁδοιπóρος ὑπόκειται εἰς παντοσεδεῖς
στερήσεις, σκληραγωγίας, καὶ μύρια δεινὰ, διὰ τὴν
ἐλλειψιν τῶν ἀναγκαίων περιθαλπτικῶν μέσων. Παρ'
ἡμῖν τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τόσα ἄλλα δημόσια καταστή-
ματα ὑπάρχουσι πάντοτε ἀνεωγμένα διὰ νὰ δέχωνται

ἡμέραν καὶ νύκτα τὸν πλοῦσιον ὁμοῦ μετὰ τὸν πένητα δωρεὰν ἢ χρηματικῶς· ὥστε δὲν ἔχουν χρεῖαν νὰ προστρέχωσιν, ὡς ἐνταῦθα, εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας, ἢ εἰς σκηνὰς νομαδῶν, πρὸς διανυκτέρευσιν ἢ ἀνάπαισιν τῶν κεκοπιασμένων μελῶν των. Ἐὰν δὲ τὰ καταστήματα ταῦτα δὲν ὑπῆρχον, κάνεις βεβαίως δὲν ἤθελε κρούσειν εἰς μάτην τὴν θύραν τοῦ Εὐρωπαϊοῦ διὰ προσωρινὸν ἄσυλον.

Ἄπασα ἡ ἰδιοκτησία τοῦ Ἰλνιάτου συνίσταται εἰς ἀγέλας κτηνῶν κερασφόρων, εἰς ἵππους καὶ καμήλους· ταῦτα εἶναι ἡ μοναδικὴ τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐζωίας του πηγὴ. Τὰ μὲν πρόβατα καὶ αἱ ἀγελάδες χορηγοῦσιν εἰς αὐτὸν ἀφθονίαν γάλακτος, ἐξ οὗ κατασκευάζει βούτυρον καὶ τυρὸν, καθὼς ἀκόμη καὶ μαλλίον, μετὰ τὸ ὁποῖον ὑφαίνει τὰς ἐνδυμασίας καὶ σκηνὰς του, πωλῶν ὕστερον τὸ περισσεῦον. Οἱ δὲ ἵπποι καὶ αἱ κάμηλοι, χρησιμεύοντα ὡς ἀχθοφόρα ζῶα, παρέχουσιν εἰς αὐτὸν καὶ εἰσόδημα ἀξιόλογον, πωλούμενα εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν πόλεων. Τὴν ἡμέραν τὰ ποίμνιά του περιπλανῶνται ἐλευθέρως κατ' ὅλας τὰς πλευράς καὶ τοὺς μυχοὺς τῶν βουνῶν, ἀναμνηστικὰ τὴν χλόην καὶ τὸ βρύον, τὸ περικαλύπτον τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὰς χαραμάδας τῶν βράχων καὶ δένδρων· τὸ ἐσπέρας ἐπιστρέφουσι πάλιν ἀφ' ἑαυτῶν εἰς τὴν σκηνὴν του, ἡ ὁποία συνήθως χρησιμεύει καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν ὡς οἰκητήριον, καὶ εἰς τὰ πρόβατα ὡς μάνδρα. Κάποτε δ' ἔχουσι καὶ αἱ δαμάλεις καὶ αἱ φοράδες τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέρχωνται συντροφευμένοι μετὰ τὰ νεογνά των. Εἰς τινὰς σκηνὰς τὰ ζῶα ταῦτα εἶναι διακεχωρισμένα ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν δι' ἁπλοῦ μόνον σχοινοῦ, σχηματίζοντος τὸ ὄροσθιον μεταξὺ τῶν διπλῶν καὶ τετραπλῶν· ἀλλ' ἡ διατομὴ αὕτη θεωρεῖται σχεδὸν ὡς σημεῖον πολυτελείας καὶ ἀσυνειδήτου καλλωπισμοῦ. Ἡ κυριεύουσα εἰς τὰς κινήτας ταύτας οἰκίας σύγχυσις καὶ ἀτάξια εἶναι θέαμα ἀξιοπεριέργον, ἀλλ' ἐνταῦθα ῥυπαρὸν καὶ ἀηδέστατον.

Κατ' ὁδὸν ὄντες, ἐφθάσαμεν μὲ τῶν ἡμερῶν εἰς φυλῆς τινὸς σκηνώματα· ἀφιπεύσαντες δι' ὀλίγης ὥρας ἀνάπαισιν, ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν σκηνὴν, ζητοῦντες ὀξυγόναλον πρὸς ἀνάψυξιν μας. Ἄπασαν τὴν Κουρδικὴν οἰκογένειαν εὑρομεν καθήμενην τριγύρω σωροῦ ξύλων ἀναμμένων ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς, πεπληρωμένης καπνοῦ, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐκρέματο λέβης κατάμαυρος, περιέχων κρέατα κατακερματισμένα, καὶ ἀλλοκότως πως μαγειρευμένα ὁμοῦ μετὰ πιλαῦιον, ὅπου ἕκαστον μέλος τῆς οἰκογενείας, βυθίζον τὴν ἀπὸ ῥύπον καταχρισμένην χεῖρά του, ἤραζε δραγμὴν φαγητοῦ, τὴν ὁποίαν κατεβρόχθιζε βλαμάρως, μέχρις ὅτου ἐξέλειψε τέλος πάντων ἀπὸ τὸν λέβητα τὸ ἔδεσμα ὅλως διόλου. Ἡμεῖς οἱ ταλαίπωροι, οἱ κατὰ κακὴν τύχην μας ἐκεῖ παρευρεθέντες, προσεκληθήμεν παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας διὰ νὰ συμμετέχωμεν τοῦ ῥυπαροῦ τούτου συμποσίου, τοῦ ὁποῖου ἡ θέα μόνον προσέκλειε εἰς ἡμᾶς ναυτιάσεις καὶ ἀνυπερβλήτον ἀποστροφὴν

πλὴν, μετὰ ὅλην τὴν ἀγαθὴν βούλησιν νὰ μὴ προσκρούσωμεν εἰς τὰς συνθηδείας τῶν ἀνθρώπων τούτων, ἀπεποιήθημεν ἀποτόμως, προφασιζόμενοι ἀνορεξίαν. Τότε, στραφόντες πρὸς τὸν ὁδηγὸν καὶ τοὺς ὑπηρέτας μας, προσεκάλεσαν αὐτοὺς νὰ συγκαθίσωσι καὶ συμφάγωσι μετ' αὐτῶν. Οὗτοι, ὀλιγώτερον, φαίνεται, εὐαίσθητοι, καὶ περισσότερον, πιθανῶς, πεινασμένοι ἀπὸ ἡμᾶς, ὑπέβξαν εἰς τὴν πρόσκλησιν, λαμβάνοντες μέρος τοῦ συμποσίου, καὶ περιποιήσεις παραδόξους ἀπὸ μέρους τοῦ οἰκοδεσπότου, τὰς ὁποίας ἠθέλομεν ἀναποφεύκτως ἀπολάβειν ἡμεῖς αὐτοί, ἐὰν ἐδεχόμεθα τὴν εἰς ἡμᾶς πρότερον γενομένην πρόσκλησιν. Ὁ Κοῦρδος, πρὸς τιμὴν τῶν ὑπηρετῶν μας, ἀνακομβώσας καλῆτερον τὴν χειρίδα τοῦ φορέματός του, καὶ ἐμπήξας τὴν χεῖρα βαθύτερον εἰς τὸν λέβητα, ἔλαβε φουχτιὰν πιλαυίου μεμιγμένου μετὰ κρέατα, καὶ ποικίλας ἄλλας ἀγνώστους εἰς ἐμὲ ὕλας, καὶ ζυμώσας αὐτὰ εἰς τὴν παλάμην τῆς χειρὸς του, ὥστε νὰ σχηματίσῃ βῶλον συμπαγῆ, ἐπρόσφερεν αὐτὸν εἰς τὸν πλησίον αὐτοῦ καθήμενον σύσσιτον, ὁ ὁποῖος, Πέρσης ὢν, τὸν ἔχαψε προθύμως τοιοῦτον δεῖγμα φιλοφροσύνης ἔδωκεν ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπηρέτας, τὸ ὁποῖον οὐδόλως ἀπεποιήθησαν. Ὁ εὐγενὴς οὗτος περιποιητικὸς τρόπος εἶναι αὐτόχρημα Περσικὸς, καὶ ἴδιος τῶν μεγαλητέρων, οἵτινες θέλουν νὰ φανερῶσιν τὴν πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους των εὐνοίαν. Κάποτε ἡ εὐνοία αὕτη δεικνύεται καὶ ἐκφραστικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἀηδέστερον, εἰς τὸν ξένον ὁμοτράπεζον· οὗτος προσκαλεῖται ν' ἀνοίξῃ τὸ στομά του, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποσφενδονίζεται τὸ ἐκ βρωμάτων πολυσύνθετον σφαιρίδιον μ' ἐπιτηδειότητα θαυμαστήν.

Αἱ γυναῖκες τῶν Ἰλνιάτων εἶναι ἀσκεπεῖς, οὐδὲ κρύπτονται ἐμπροσθεν τῶν ξένων, μετὰ τοὺς ὁποίους δύναται νὰ συνομιλῶσιν ἐλευθέρως. Ἡ ἐνασχόλησις αὐτῶν εἶναι ἡ ἀμελὴς τῶν ἀγελάδων καὶ αἰγῶν, καὶ ἡ κλῶσις τοῦ μαλλίου διὰ τάπτας. Ὑφαίνουν δὲ καὶ τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῶν πύλων, (κετζέδων), τῶν ὀνομαζομένων Νε-με-δ, οἱ ὁποῖοι ἔχουσιν εἰς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν μεγίστην τὴν χρῆσιν, εἴτε ὡς καλύμματα τῶν ἀλόγων, εἴτε ὡς τάπητες πολλῶν σκηνῶν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης κλάσεως τοῦ λαοῦ. Αἱ νεάνιδες ὁδηγοῦσι τὰ ποίμνια εἰς τὰ φορβαῖα μέρη τῶν κοιλάδων καὶ δασῶν, καὶ κατασκευάζουσιν τὸν τυρὸν καὶ τὸ βούτυρον. Οἱ ἄνδρες μόνον κάθονται ἀργοί, ἢ περιφέρονται εἰς τὰ βουνά, κρατοῦντες εἰς τὴν χεῖρα τὸ δόρυ, καὶ καιροφυλακτοῦντες μήπως λαφυραγωγῇσιν μεμονωμένον τινα διαβαίνοντα ὁδοιπόρον.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν φυλῶν τούτων ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ ἄλλα, αἵτινες διάγουσι βίον μετὰ τῶν περιπλανημένων Κοῦρδων καὶ τῶν εἰς τὴν γῆν προσκολλημένων χωρικῶν. Τοιαύτη εἶναι ἡ πρὸς τὴν περιπλάνησιν ἰσχυρὰ ἐξίς τῆς πατρίδος ταύτης, ὥστε δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἐγκαταλείψῃ ὀλοτελῶς τὸν βιωτικὸν τρόπον τῶν προπατόρων τῆς Γατάρων, καὶ νὰ παγιωθῇ διὰ τὴν σχηματίσιν λαὸν ἡθροισμένον, γεωργικὸν, καὶ βιομήχανον. Ἀ-

φοῦ δὲ σπεύρωσι περὶ τὰ τέλη τοῦ χειμῶνος, μεταναστεύουσιν ἄλλοι, ζητοῦντες πάντοτε ὕδατα καὶ βοσκὰς ἐν ἀφθονίᾳ, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς προτέρας θέσεις των διὰ νὰ θερίσωσι τοὺς καρποὺς τῶν σιτηρῶν σπερμάτων των.

Εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ χειμῶνος, ὅταν ἡ εἰς τὰ ὄρη κατασκήνωσις καταντᾷ πλέον ἀφόρητος διὰ τὴν ὀρμυτῆτα τοῦ ψύχους, τότε, χαλῶντες τὰ πλωτὰ οἰκήματά των, φορτύνουσιν αὐτὰ μεθ' ὧν τῶν λοιπῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων, καὶ μετ' αὐτῶν τὰς γυναῖκας καὶ τέκνα των, εἰς τὰ νῆα τῶν φορητῶν ζώων, καὶ καταβαίνουν. οὕτως εἰς χαμηλότερας καὶ εὐκραεῖς πρὸς διαχείμασιν ἀρμοδίας ζῶνας. Οἱ δὲ περὶ τὰ Ἀλπόνια ἐνδιαιτῶμενοι Ἰλνᾶται, ἀφίνοντες τὰς ὑψηλὰς ἀκρας τῆς ὀρεινῆς ταύτης σειρᾶς, εἰσχωροῦσιν εἰς τὸ ἐνδότερον τῶν ὕλδων γαιῶν ἀπέναντι τῆς Κασπίας, πλησιάζοντες καὶ μέχρι τῶν ὄχθων τῆς θαλάσσης, ὅπου διαμένουσιν ἕως ὅτου παρέλθῃ ὁ χειμῶν.

Ἡ διάλεκτος αὐτῶν εἶναι ἡ Ταταρικὴ γλῶσσα, πλὴν διεφθαρμένη, εἰς τὸ ἄκρον λαρυγγόφωνος καὶ σκληρὰ, ἀλλ' ἄρκετὰ εὐκατάληπτος εἰς τοὺς γινώσκοντας καλῶς τὴν Τουρκικὴν.

ΟΙ ΤΑΛΙΣΣΟΙ.

Μετὰ τοὺς Ἰλνᾶτας ἀκολουθοῦσιν οἱ Ταλισσοί, οἵτινες κατέχουσιν ὅλον τὸ βόρειον Γηλάνιον μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Ἀσταρᾶ καὶ τοῦ νομοῦ Γασκέρ. Οὗτοι συνιστῶσι τὸ τρίτον μέρος σχεδὸν τοῦ λαοῦ, καὶ ἀνήκουσιν εἰς γένος τελείως διακεκριμένον, καὶ καθ' ὅλα διάφορον καὶ τῶν πλανησιδῶν καὶ τῶν στασιμῶν τῆς χώρας κατοίκων. Λέγονται δὲ ἀπόγονοι τῶν Μογγόλων· ἀλλ' ἡ καταγωγὴ αὕτη εἶναι ἀμφισβητήσιμος· καθότι οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου των ἀναγγέλλουσι διαφορετικὸν ἔθνος, ἀλλαχόθεν καταγόμενον. Κατὰ τὰς πατροπαράδοσεις των ἅπαντα ἡ χώρα, ἡ σήμερον τῶνομα Ταλὶς φέρουσα, ἐδορυκτήθη παρὰ τῶν Τατάρων ἐπὶ Γεγκῆς-Χάν, ὅστις, λέγουσιν, ἀπέστειλε συγγενὴ τοῦ τινᾶ, Ταλίσιον καλούμενον, ἵνα λάβῃ κατοχὴν τοῦ ῥηθέντος τόπου. Τοῦτο διόλου δὲν εἶναι παράδοξον, διότι αἱ κατακτήσεις τοῦ Γεγκῆς, καθὼς γνωρίζομεν, ἐξετάθησαν ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ ἀπὸ τῶν κατακεκαυμένων παραλίων τοῦ Περσικοῦ κόλπου ἕως τῶν καταφυκτικωτέρων ἐρημιῶν τῆς Σιβηρίας· τὸ προβληματικῶδες εἶναι ἡ ἀπὸ τοὺς δορικτήτορας Μογγόλους καταγωγὴ τῶν Ταλισσῶν, ἐνῶ ὑπάρχουσιν ἰσχυρὰ ἠθικά καὶ φυσικὰ διδόμενα πολεμοῦντα τὴν ἀξίωσιν ταύτην.

Τὸ Περσικὸν Ταλὶς διμερίσθη εἰς τμήματα διάφορα, ἀποτελοῦντα τσαυτάς περιοχὰς διοικουμένας ὑπὸ Χάνιδων, ἀναγνωριζομένων παρὰ τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐχόντων ὁμοιότητα μεγίστην μετὰ τοὺς παλαιοὺς τοῦ μεσαιῶνος τιμαριωτικούς δεσπότες. Αἱ παρ' αὐτῶν διοικούμεναι γαῖαι μεταβαίνουν διὰ κληρονομίας εἰς τοὺς υἱοὺς, ἢ ἐν ἑλλείψει αὐτῶν εἰς τοὺς πλησιεστέρους κατιόντας, φυλαττομένης πάντοτε τῆς βασιλικῆς συναι-

νέσεως, δηλοποιουμένης διὰ τῆς συνήθους ἐπισήμου ἀμφιάσεως (χαλάτ)· δώρου, τὸ ὅποιον παραχωρεῖται ὑπὲρ ἐκάστου διορισθέντος νέου Σατράπου, ὅντινα εὐαρεστοῖται ὁ Σάχ νὰ τιμήσῃ. Ἡ τοιαύτη ἀμφιάσις, σημαίνουσα τὴν εὐνοίαν καὶ εὐχαρίστησιν τοῦ ἀνακτος, πέμπεται κατ' ἔτος καὶ εἰς ὅλους ἀνεξαίρετως τοὺς διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν ὡς τεκμήριον μετεπικυρώσεως τοῦ ἀξιώματός των· ἐνῶ, τούναντίον, ἡ ἑλλείψις αὐτῆς ἀποδεικνύει δυστυχίαν, ἐκπτώσιν τῶν βασιλικῶν χαρίτων, καὶ προσεχὴ τοῦ ὑπουργήματος ἀποβολήν. Τὸ δῶρον ὑφίσταται εἰς ἐπενδύτην μεγαλοπρεπεῖν εὐρύχωρον καὶ λαχοῦρινον, τιμῆς 10,000 ἕως 20,000 γροσίων, κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποκειμένου, εἰς δ στέλλεται. Ὁ δὲ δεχόμενος αὐτὸ ὀφείλει ν' ἀντιπέμψῃ τὴν διπλὴν καὶ τριπλὴν ἀξίαν τῆς βασιλικῆς δωρεᾶς εἰς χρήματα μετρητὰ, τὰ ὅποια προσφέρονται ἐπὶ δίσκου εἰς τὸν βασιλέα βασιλέων.

Μετὰ τὴν παρέχβασιν ταύτην ἐπανερχόμεθα εἰς τοὺς Ταλισσίους Χάνιδας. Οὗτοι ἐπαίρονται μεγάλως διὰ τὴν δοκουμένην ἀπὸ τοῦ Γεγκῆς καταγωγὴν των, καθὼς οἱ χωρικοὶ αὐτῶν νομίζουσιν ἑαυτοὺς παραδοτικῶς γνησίους ἀπογόνους τῶν Μογγόλων. Ἱστορικοὶ ὁμῶς τίτλοι δὲν ὑπάρχουσι πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τῶν τοιούτων ἐπαξιώσεων. Μᾶλλον δὲ ἀποδοτέα εἰς τὸν λαὸν τοῦτον ἑτέρα γένεσις, συμφωνοτέρα μετὰ τοὺς φυσικοὺς καὶ ἠθικοὺς εἰδικούς χαρακτῆρας του. Τὸ Μογγολικὸν γένος, διατηρηθὲν εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν ἀρκύραν Ἀσίαν καθ' ὅλην τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀκεραιότητα τῆς ἀρχικῆς του διαμορφώσεως, μᾶς παρουσιάζει τύπον περισσήμον καὶ εὐγνωρίστον. Ἡ εὐσαρκία, ἡ μικρότης τοῦ σώματος, ἡ πλατύτης τοῦ προσώπου, ἡ ἐξοχὴ τῶν ὀστέων τῶν παρειῶν, ἡ θέσις τῶν μικρῶν καὶ βαθύως ἐμπεπηγμένων εἰς τὰς κόγχας τῶν ὀφθαλμῶν, πλαγίως τεθειμένων, ἡ σιμότης τῆς ῥινός, κτλ., χαρακτηρισμοὶ ἀλανθάστως τοὺς Τατάρους· ἐνῶ οἱ Ταλισσοὶ δὲν μετέχουσιν οὐδόλως τῶν διακριτικῶν τούτων σημείων· τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ κομψότης τοῦ ἀναστήματος, ἡ ὠραιότης καὶ τὸ εὐρυθμον τῆς φυσιογνωμίας των, φανερώνουσι μᾶλλον λαὸν καταγόμενον ἀπὸ μίαν τῶν ἀναριθμητῶν ἐκείνων Καυκασίων φυλῶν, τῶν ὁποίων ἐκληρονόμησαν ὅχι μόνον τὴν προσωπικὴν εὐμορφίαν καὶ τῶν σχημάτων τὸ σύμμετρον κάλλος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀρρενωπά καὶ πολεμικὰ προτερήματα, τὰ διακρίνοντα κατεξοχὴν ἅπαντα τὰ τὰς Καυκασίους χώρας ἐνοικοῦντα ἔθνη. Τὸ κυνήγιον εἶναι δι' αὐτοὺς ἡ εὐαρεστοτέρα καὶ συχνότερα ἐνασχόλησις, καὶ ἀγαπῶσι μὲ πάθος τὴν ἱππηλασίαν καὶ τὰ ὄπλα. Τρέφουσι δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ μυστηριώδη τινὰ κλίσιν πρὸς τὸν τυχηρὸν καὶ πολεμικὸν βίον, τὴν ὁποίαν ὁ συνωικισμὸς, αἱ ἀροτρικαὶ ἐργασίαι, καὶ ἡ πρὸς τοὺς Χάνιδας ὑποταγὴ των, δὲν ἠλάττωσαν ποσῶς. Ἀσμένως περιπλανῶνται ἀναμέσον τῶν ἀπειρομεγεθῶν καὶ συνηρεφῶν δρυμῶνων, τῶν ὁποίων ἐξεύρουσιν ἡ ἀνακαλύπτουσιν ἐνστιγματικῶς τὰ ἐλάχιστα μονοπάτια καὶ τὰς στενωτέρας ἐξόδους.

Θαυμασίαν δὲ τόλμην καὶ ἀπτοησίαν δεικνύουσιν εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ κάπρου (τὸν ὁποῖον ἂν καὶ Μωαμεθανοὶ τρώγουσι) τῆς λεοπαρδάλως καὶ βασιλικῆς τίγριδος· θηρίων, τὰ ὅποια ἀποκαθίστανται μάλιστα φοβεραὶ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν ἀδέσμως βοσκομένων ἵππων των. Ἡ ἐπιδεξιότης αὐτῶν εἰς τὸ πυροβολίζειν εἶναι ἄκρα· αἱ δὲ βολίδες των παρατρέχουσι σπανίως τοῦ σκοποῦ. Αἱ σωματικαὶ ἐξασκήσεις, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι φύσει ἐκδοτοὶ, κατασταίνουν αὐτοὺς εὐκάμπτους, ελαφροὺς, καὶ ἐπιτηδαιοτάτους εἰς ὅλα των τὰ κινήματα. Ὁ δὲ χαρακτήρ των ἔχει ἀτίθασόν τι καὶ ἄγριον, ἀλλ' ἐνταυτῷ σκυθρωπὸν καὶ ἀνεξάρτητον, τὸ ὁποῖον τοὺς κάμνει ὑπερόπτας, δυσχαλινώτους, καὶ συγκριτικῶς πρὸς τοὺς λοιποὺς Πέρσας, ἀνυποτάκτους εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς αὐθαιρεσίας. Πούποτε ἄλλοι δὲν ἀπῆντησα μεταξύ τῶν στασίμων λαῶν τῆς Περσίας τοσαύτην καταφρόνησιν τῆς δουλείας, τοσαύτην ἀψηφισίαν τῶν καθεστώτων, πλειοτέραν ἀνδρίαν καὶ ἀγάπην τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ ζωηρότερον αἰσθημάτων τῆς ἀτομικῆς ἀξιοπρεπείας. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ μέσῳ ὁρεινῶν δυσπροσίτων φαράγγων καὶ μεμιασμένων ἐλῶν φυλάττει ἐγχεχαραγμένα εἰς ἑαυτὸν αἰσθημάτων τοσοῦτον μᾶλλον παράδοξα καὶ ἐκπληκτικά, ὅσον ἡ κατάστασις του εἶναι ἡμιβάρβαρος, καὶ ἡ θρησκεία του Μουσουλμανική. Τὰ δουλοπρεπῆ ἦθη, ἡ παθητικὴ καὶ ἄλαλος ὑπόκλισις εἰς τοὺς μεγάλους τοῦ κράτους, ἡ χαμέρπεια τῶν λοιπῶν Περσῶν, όλα ταῦτα εἶναι ἄγνωστα παρὰ τοῖς Ταλισσοῖς. Οἱ διοριζόμενοι παρ' αὐτοῖς εἰσπράκτορες, ἢ ὁποιοιδήποτε ἄλλοι τῆς διοικήσεως ὑπηρεταί, οἵτινες φέροντ' ἄλλαχού ὡς ὄργανα συνήθη καταχρήσεων, βιαιοπραγιῶν καὶ πολυειδῶν κακώσεων, μεταχειρίζονται ἐνταῦθα τρόπους συμβιβαστικούς καὶ ὕφος πρᾶον· διότι τὸ ὁποῖον φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν φερμάνιον δὲν ἰσχύει νὰ τοὺς προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐντοπιῶν, ἐὰν ἤθελον καταχρασθῇ τοῦλάχιστον τῆς θέσεώς των. Ἐξ ἄλλου δὲ μέρους, οἱ Ταλισσοὶ χαίρουσι φυσικὰ προνόμια, καθὼς κάτοχοι τόπου δυσβάτου, καὶ εἰς καθωπλισμένον στρατὸν πάντῃ ἀπροσίτου, καὶ καθὼς πρὸς τοῦτοις ἀξιόλογοι ὄντες πυροβολισταί. Ἐν καιρῷ ἀνάγκης δύνανται νὰ συναρτίσῃσι στρατεύματα ἐπιδεικτικὸν ἀναβαῖνον εἰς 10,000 ἀνθρώπων, καλῶν πολεμιστῶν, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Χάνιδων, εἰς οὓς ἡ διοίκησις ἐνεπιστεύθη τὴν φύλαξιν τῶν παραθαλασσίων ὅχι μόνον τοῦ Περσικοῦ Ταλισσίου, ἀλλὰ καὶ μέρους ἔτι τοῦ Γηλανίου.

Ἡ σχέσις αὐτῶν πρὸς τοὺς Χάνιδας εἶναι σχέσις ἡμισειαστῶν, ὡς ἡ τῶν πλειοτέρων, διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν ὅλων τῶν λοιπῶν τῆς Περσίας γεωργικῶν λαῶν. Αἱ γαῖαι, τὰς ὁποίας καλλιεργοῦσιν, εἶναι μέρη τινὰ τῶν κατωτέρων δασῶν, ἐκτεινομένων ἀπὸ τὰς ὑπώρειας τῶν βουνῶν μέχρι τῆς θαλάσσης, τὰ ὅποια τῇδε κάκεῖσε ἀπέκδυσαν τῶν ὑφ' ὧν κατεκαλύπτοντο δένδρων, ἢ καὶ λιμνία ἡμιξηρανθέντα, χρησιμεύοντα μοναδικῶς εἰς φυτείας ὀρυζῶνων, διὰ τὴν ἰλύεσσαν φύσιν τῆς γῆς. Οὐ-

σης λοιπὸν τοσοῦτον πεπληρωμένης ἐλῶν καὶ ὕλημανούσης καθ' ὑπερβολήν, πᾶσα καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἐκτὸς τοῦ ὀρυζίου, πᾶσα φυταλιὰ δένδρων καρποφόρων καὶ λαχανικῶν μένει ἀνεπίτευκτος. Εἰς τὴν ἀκαταλληλίαν ταύτην τῆς γῆς ἄς προσθίσωμεν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν Ταλισσῶν, οἵτινες, ῥέποντες φυσικῶς εἰς τὰ κυνήγια καὶ τὰς πολεμικὰς ἐνασχολήσεις, ἀμελοῦσι τὴν γεωργίαν, καὶ τὰς βελτιώσεις τῶν περιοχῶν των, αἵτινες διὰ τεχνητῶν διωρύγων πρὸς εὐκολίαν τῆς ἐκροῆς τῶν ἀκινήτων ὑδάτων ἡμπόρου νὰ καταστηθῶσιν εὐφορώταται.

Οἱ Ταλισσοὶ, καθὼς ἐπέισακτο ὡς κατακτηταὶ καὶ ἄποικοι, καίτοι πρὸ αἰώνων ἐνοικοῦντες τὴν χώραν, δὲν ἠδυνήθησαν εἰσέτι νὰ συνειθίσωσι τὴν κακοήθη καὶ δηλητήριον τοῦ κλίματος ἐπιρροήν· δι' ἣν αἰτίαν βλέπουσιν ἑαυτοὺς βεβιασμένους τὸν μὲν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξιν νὰ σπέρνωσι τὸ ὀρύζιον, καὶ νὰ ἐκπληρῶσι ὅσας γεωργικὰς ἄλλας ἔχουσιν ἐργασίας· τὸ δὲ θέρος, ἐγκαταλείποντες καὶ αὐτοί, ὡς οἱ Ἰνδαῖοι, πανοικί τὰς εἰς τοὺς βάλτους καὶ δάση διεσκορπισμένας καὶ ἀπ' ἀλλήλων διεστώσας οἰκίας των, νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὰ περίξ βουνά, ὅπου, ἔχοντες θερρινὰς ξυλῖνας καλύβας, διαμένουσιν ἐκεῖ καθ' ὅλον τὸ θέρος μακρὰν τῶν ἐνδημικῶν νόσων, αἱ ὁποῖαι τότε ἐπισκῆπτουσι σφοδρῶς εἰς ὅλας τὰς παρὰ τὴν Κασπίαν κειμένας χώρας. Περὶ δὲ τὸ φθινόπωρον, ὅτε οἱ πυρετοὶ καὶ αἱ λοιμικαὶ ἀσθένειαι ἐγγίξουσιν πρὸς τὸ τέλος, καταβαίνουσι πάλιν εἰς τὰς παραχειμασίας των, διὰ τὴν θέρεισιν καὶ ἐναποταμίευσιν τοῦ πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε μηνῶν σπαρθέντος ὀρυζίου.

Οἱ Ταλισσοὶ εἶναι λαὸς ἐπίσης ἄξενοι, ὡς οἱ Κοῦρδοι, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐλάλησαμεν, ἔως δὲ καὶ φιλοκερδέστεροι αὐτῶν. Ὁ ξένος θεωρεῖται παρ' αὐτῶν μὲ ὑποψίαν τινὰ καὶ δυσάρεσκον. Ὁ κατὰ τύχην διαβαίνων κάποτε τὴν χώραν των Εὐρωπαϊῶς ὑπόκειται εἰς πολλὰς δυσκολίας δι' εὑρεσιν νυκτερινοῦ καταλύματος. Ἡ ὑπόσχεσις ἀδράς ἀνταμοιβῆς πείθει μόνον τὸν οἰκοδεσπότην νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν του δι' ὅποιονδήποτε ξένον. Εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Περσίας, ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως ἀπὸ μέρους τοῦ οἰκοκυρίου, ὁ Εὐρωπαϊῶς ὑφόνων τὴν φωνὴν ἢ καὶ τὴν χεῖρα εὐρίσκει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει· ἀλλὰ τὸ βίαιον καὶ τελεσφόρον τοῦτο μέσον εἶναι ἀνάρμοστον καὶ ἐπικινδύνον ἐδῶ· ὁ Ταλισσὸς παραχωρεῖ τόπον εἰς τὴν ἐστίαν του τότε μόνον, ὅταν καλῶς εὐαρεσθηθῇ· κἀνεὶς δὲν δύναται νὰ τὸν βιάσῃ· διότι ποτὲ δὲν ὑπάρκει εἰς τὴν ἀπειλήν, ἥτις δὲν κάμνει εἰς αὐτὸν κἀμμίαν ἐντύπωσιν, καὶ εἰς ἣν ἀντιπαράταται ἁμέσως τί χειρότερον. Τὸ μόνον δολέασμα, τὸ οὐδετερόν του τρόπον τινα τὴν πρὸς τὴν ξενίαν ἀποστροφὴν του, εἶναι ἡ πρόσοφίς τοῦ νομίσματος καὶ τῆς πυριτίδος. Ὁ ὑποδεχθεὶς εἰς τὴν Ταλισσικὴν οἰκίαν Εὐρωπαϊῶς καδίσταται ἀντικείμενον τῆς περιεργείας καὶ πολυπραγμοσύνης ἀπάσης τῆς οἰκογενείας. Οἱ ἄρρενες, ἄνδρες τε καὶ παῖδες, ζητοῦσι

κατὰ πρῶτον νὰ ἰδῶσι καὶ νὰ μαλάσσῃσι τὰ ὄπλα του· ἐκφωνοῦσι διὰ τὴν ἐπιτήδειον αὐτῶν κατασκευὴν, θέλουν νὰ τὰ δοκιμάσωσιν, ἐρωτῶσι τὴν τιμὴν των, καὶ τέλος προβάλλουσιν εἰς τὸν κάτοχον νὰ τοὺς τὰ πωλήσῃ ἢ χαρίσῃ. Μετὰ τὰ ὄπλα ἀκολουθεῖ ἡ ἐπίσκεψις τῆς πυρίτιδος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καθεὶς ζητεῖ μερίδιον· πολλάκις εἶναι εἰς αὐτοὺς πολὺ προτιμότερα τῶν χρημάτων, καθὼς ὅλη ἀναγκαιοτάτη εἰς τὰ κυνήγια των. Πᾶς Ταλίσσιος ἀφοῦ εὐχηθῇ τὸ Σελαμαλέκι εἰς τὸν ξένον ὁδοιπόρον, τὸν ζητεῖ πάντοτε ὀλίγην πυρίτιδα.

Οἱ Ταλίσσοι εἶναι δεισιδαιμονέστατοι. Ἡ πίστις αὐτῶν εἰς τὰς ἐπιδόξας, βασκανίας, καὶ γοητείας, εἶναι μεγίστη. Οἱ ἴδιοι αὐτοί, αἱ γυναῖκές των, τὰ τέκνα των, καὶ ὅσα ἔχουσι τετράποδα ζῶα, ἀκόμη καὶ οἱ ἱέρακες τῶν Χάνιδων, εἶναι ὅλοι ἐσκεπασμένοι μὲ φυλακτῆρια, ἐγκόλπια, καὶ περιάπτα, ἐκτρέποντα τὰς πονηράς καὶ κινδυνώδεις ἐπιρροίας τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ὄντων. Αἱ μὲν στεῖραι προστρέχουσιν εἰς τοὺς ξένους Ἀρμενίους καὶ Εὐρωπαίους μᾶλλον παρὰ Μουσουλμάνους, ζητοῦσαι γεγραμμένην εἰς χαρτίον εὐχὴν, τὴν ὁποίαν κρεμάζουσιν εἰς τὸν αὐχένα των ἐντὸς πανίου, ἐλπίζουσιν ὅτι παύει τὴν τεκνογονίαν. Οἱ δὲ ἀσθενεῖς ζητοῦσιν ἀπὸ τοὺς Μουλάδας γνωμικὰ ἢ τοῦ Κορανίου ἀποφθίγματα, γεγραμμένα καὶ αὐτὰ, καὶ τὰ ὁποῖα, φυλακτόμενα, φέρουσι παντελῆ ἱασιν τῶν παθῶν. Ἐχουσι πρὸς τοῦτοις καὶ γόητας καὶ γραῖδια καὶ ἄλλους τοιοῦτους θαυματουργοὺς, οἵτινες δύνανται διὰ φίλτρων νὰ προκαλέσωσιν ἔρωτα μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, κτλ.

Αἱ Ταλίσσιδες εἶναι γενικῶς εὐειδέσταται· τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἶναι στρογγύλον· τὸ μέτωπον ἔχουσι πλατὺ, καὶ ὠραίως ἀνεπτυγμένον καὶ φαιδρότατον· τὰ δὲ ὄμματα μεγάλα καὶ μέλανα, περικεκαλυμμένα μὲ ὀφρὺς τοξοειδεῖς, τὰς ὁποίας, ὡς καὶ τὰ βλέφαρα, βλέπτουσι, κατὰ τὴν ἑξίν των Περσίδων, μὲ κολλύριον, εἴτε πρὸς διαφύλαξιν τῆς κοινῶς ἐπικρατούσης τῆς θέρους ὀφθαλμίας, εἴτε πρὸς ἐπίπλαστον ἀλλὰ βάρβαρον καλλωπισμὸν, εἰς τοὺς Πέρσας ἀρέσκοντα. Οἱ τοῦ προσώπου χαρακτηρῆς των παριστάνουσιν ἀναλλοίωτον κανονικότητα καὶ ἑκφρασιν, ἐνῶ τὸ χρῶμα τοῦ δερματός των εἶναι ὠχρόν· ἀποτέλεσμα φυσικὸν τοῦ κλίματος.

Τὰ φορέματά των ὁμοιάζουσι μὲ τὰ των λοιπῶν Περσίδων. Ἡ πολυεῖς ῥυτιδωμένη ἐσθῆς, ἡ μέχρι ποδῶν καταβαίνουσα, περιζωννύεται εἰς τὸ ἐπιγαστρίον, ἀφίνουσα ἀσέμνως γυμνὴν τὴν προτομήν, τὴν ὁποίαν σκεπάζουσι μόνον ἀπὸ κόκκινον φιλότατον χιτωνίσκον, ἐμπροσθεν ἡμισοσχισμένον. Ἐχουσι δὲ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς μανδύλιον ὡς ἐπιτοπολὺ χρωματισμένον, εἰς ὃ δίδουσι τεχνήντως μορφήν σαρκίου, κομφῶς πως περιτυλισσομένου. Συνεξίχουσιν ὅμως καὶ προπατοῦσιν ἀνυπόδητοι, καὶ χωρὶς νὰ σαβανώνωνται ποτὲ μὲ τὸ ἄσχημον ἐκεῖνο κυανόχροον πανίον, τὸ ὁποῖον τὰς ἑξομοιοῖ μὲ τὰς μουμίας τῆς Αἰγύπτου.

Ἡ δὲ ἐνδυμασία τῶν ἀνδρῶν εἶναι ἀπλὴ καὶ ὅλως διαφορετικὴ τῆς των Γηλῶν καὶ Κούρδων· παρεμφερεῖ δὲ τὰ μέγιστα μὲ τὴν των Λεσγίδων τοῦ Καυκάσου, μὲ τοὺς ὁποίους ἔχουσιν ἄλλως τε πολλὰς ἄλλας κοινὰς ὁμοιότητας. Διὰ σκέπην τῆς κεφαλῆς μεταχειρίζονται χονδρὴν προβίαν, κατεσκευασμένην ἐν εἴδει καλοῦ πακίου ὅπως μνηροῦ. Ἐχουσι δὲ καὶ ἐπενδύτην πῖλινον μὲ κρεμαστάς χειρίδας, ἐνῶ οἱ πόδες αὐτῶν τυλίσσονται μὲ περικνημίδας δερματίνους. Εἶναι ὅμως ἀείποτε περιεζωσμένοι μὲ ἀκινάκην, διπλὴν ἔχοντα ἀκὴν, καὶ καθωπλισμένοι μὲ μακρὸν τουφέκιον ἀπαράλλακτον ὡς τὸ των Ἀλβανῶν.

Ἡ διάλεκτος τοῦ λαοῦ τοῦτου δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὰς γνωστὰς ἄλλας τῆς Περσίας καθομιλουμένας παρὰ τῶν Τατάρων καὶ Κούρδων διαλέκτους. Καὶ μὲ τὴν Περσικὴν αὐτὴν δὲν ἔχει παρὰ μικροτάτην συγγένειαν. Εὐφωνίας δὲν εἶναι ἄμοιρος· ἀλλ' ἡ προσῳδία τῆς εἶναι μᾶλλον ἔντονος καὶ ἀρρηνώδης, προσήκουσα εἰς λαὸν ὀρεινὸν καὶ φύσεως πολεμικῆς. Διάφοροι περιηγηταὶ εἶναι γνώμης, ὅτι ἡ Ταλίσσικὴ γλῶσσα εἶναι μίγμα τῆς Ταταρικῆς, ἢ, διὰ νὰ εἰπῶμεν καλῆτερον, τῆς Κακταϊκῆς καὶ Πεχλιβικῆς. Ἐὰν οὕτως ἔχῃ, τὸ ἐκ τῆς τελευταίας γλώσσης στοιχεῖον πρέπει νὰ ὑπερτερῇ παραπολὺ τὸ ἐκ τῆς πρώτης· καθότι αἱ Ταταρικαὶ λέξεις ἀπαντῶνται σπανίως καὶ ὡς ἐπίσκακτοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν διάλεκτον. Ἄλλως τε ἡ ὑπερίσχυσις τοῦ Πεχλιβῆ εἰς αὐτὴν δὲν ἔχει τι παράδοξον, ὅταν ἐνθυμηθῶμεν ὅτι, εἰς τὰς βορείους μάλιστα ἐπαρχίας, γειτνιαζούσας μὲ τὴν Κασπίαν, ἐπεκράτησεν ἐπιπολὺ ἡ ἀρχαία Περσικὴ γλῶσσα, ἐνῶ εἰς τὴν μεσημβρίαν, μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ τόπου, ὑπέφερε μεγίστην ἀλλοίωσιν διὰ τῆς ἐπεισεγωγῆς Ἀραβικῶν λέξεων.

Καθ' ὃν καιρὸν ὑπεδουλώθη ἡ Περσία (περὶ τὰ μέσα τῆς 7ης ἑκατονταετηρίδος) ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Καλῖφου Ὁμάρ, διάφοροι φυλαὶ ἀπέφυγον τὸν ζυγὸν τῶν Ἀράβων μεταναστεύσασαι πρὸς ἄρκτον. Μετὰ παρέλευσιν ἱκανῶν χρόνων ἐνηγκαλίσθησαν μὲν τὸν Μωαμεθανισμόν, ἀλλὰ διατηροῦσαι πάντοτε τὰς διαλέκτους των, καταγομένας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκ τῆς Πεχλιβικῆς. Ἐνῶ αἱ φυλαὶ αὗται κατέφευγον εἰς τὰς βορεινὰς ἐρήμους τῆς Μηδοπερσίας, φέρουσαι μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, αἱ νότιοι ἐπαρχίαι τοῦ Λοριστανίου, Κρουζιστανίου, καὶ Κουρδιστάν, καθὼς χωραὶ δυσπρόσιτοι διὰ τὴν γεωλογικὴν αὐτῶν μορφήν, καὶ μείνας πολλοὺς χρόνους ἔτι ἀπῆλλαγμένοι τῆς Ἀραβικῆς δουλώσεως, ἐφύλαξαν καὶ φυλάττουσι πάντοτε τὰς ἀρχαίας διαλέκτους των, καίτοι συμμιχθεῖσας εἰς τὸ διάστημα τῶν παρελθουσῶν 12 ἑκατονταετηρίδων μὲ λέξεις Ἀραβοπερσικάς, πλὴν ὅχι καὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ᾔναι καταληπταὶ εἰς τοὺς κατέχοντας μόνον τὴν Ἀραβικὴν καὶ Περσικὴν, ἐὰν δὲν γνωρίζωσιν ἐνταυτῷ καὶ τὴν μητέρα ὄλων των τῆς Περσίας πολυαρίθμων διαλέκτων, τουτέστι τὴν Πεχλιβικὴν. Αἱ δὲ

φυλαί, αἱ ἐνδιαιωμένοι σήμερον εἰς τὰς παρὰ τὴν Κασπίαν κειμένας ἐπαρχίας, καὶ κατεξαίρετον εἰς τὴν Μαξανδρανὴν, Γηλάνιον, καὶ Ἀλβανίαν (Γαλὶς καὶ Δαγγεστανίον) ὁμιλοῦσι γλώσσας, κοινὴν βάσιν ἐπίσης ἔχουσας τὴν Πεγλιβικὴν, ἐξ ὧν ἡ Ταλισσία λογίζεται ἡ πλησιεστέρα αὐτῆς.

Ἔπεται συνέχεια.

ΗΘΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Αἱ κατὰ κληρονομίαν ἀρεταὶ καὶ κακίαι. Παράδειγμα τῶν γονέων. Ὁργιότης. Ἀστασία. Καλλωπισμός. Ἀπειθα καὶ ποινά. Εὐμένεια.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΕΣ καὶ αὖθις ὑπ' ὄψιν τὸ Ἐγχειρίδιον τῆς Μητρὸς, ἐξ οὗ κατεχωρήσαμεν ἀποσπασμάτια εἰς τοὺς δύο προηγουμένους ἀριθμούς, παρατρέχοντες καὶ ἄλλα πολλὰ ὠφέλιμα, ὅσα ἡδύνατό τις νὰ προσθέσῃ περὶ τῆς σωματικῆς τῶν τέκνων ἀγωγῆς, μεταβαίνομεν δὲ εἰς τὰ τὸν νοῦν ἀφορῶντα.

Ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι τὰ τέκνα σωματικῶς ὁμοιάζουσι τοὺς γεννήτορας αὐτῶν, πολλῶ μᾶλλον ὑπάρχει ἡ τοιαύτη ὁμοιότης ὡς πρὸς τὰς νοητικὰς ιδιότητας, καὶ τὰς ψυχικὰς διαθέσεις. Καθὼς ἡ σωματικὴ καλλονὴ ἢ ἀσχημία μεταδίδεται συνήθως ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα, ὡσαύτως καὶ ἡ πρὸς ἰδιαιτέρας ἀρετὰς ἢ κακίας ἐπιρροεὶα μεταβαίνει ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Πάθη, ἅτινα ἐκυρίευσαν τὸν πατέρα, βλέπομεν πολλάκις ἀκμάζοντα εἰς τὸν υἱὸν ἢ τὸν ἑγγονον· ἡ φιλαργυρία, ἡ ἀσωτία, ἡ φιληδονία, ἡ ἀκράτεια, ἡ μνησικακία, τὸ φιλέκδικον, καὶ ἄλλαι πολλαὶ κακίαι, καὶ αἱ ἀντίστοιχοι αὐτῶν ἀρεταί, κατασχύνουσιν ἢ τιμῶσιν οἰκογενεῖας τινὰς πολλοὺς κατὰ συνέχειαν αἰῶνας, καταντῶσαι τρόπον τινὰ γνῶρισμα αὐτῶν, καὶ μόλις ἄλλως πως ἐξαλειφόμεναι εἰμὴ διὰ συνδρομῆς πολλῶν εὐτυχῶν συνδυασμῶν. Οὗτος δὲ ὁ στοχασμὸς πόσον πρέπει νὰ καθιστᾷ πάντα γονεῖα ἐπιμελῆ πάσης ἀρετῆς, καὶ πολέμιον πάσης κακίας! Ἡ μήτηρ, διανοομένη ὅτι τὰς ἀρετὰς ἢ κακίας τῆς θέλουν κληρονομήσειν οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς εἰς γενεὰς γενεῶν, πόσον ἀγρύπνως ὀφείλει νὰ περιθάλπῃ μὲν τὰς πρώτας, ν' ἀποσοβῇ δὲ τὰς δευτέρας!

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἐμπύτου ταύτης ὁρμῆς πρὸς τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν, τῆς μεταδιδομένης ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα των, ἔχει προσέτι μεγίστην ἐπιρροὴν τὸ παράδειγμα, δι' οὗ, ἀγαθοῦ μὲν ὄντος, ἰσχυροποιεῖται πᾶν ὅ,τι καλὸν ἔφερεν ἡ ψυχὴ μεθ' ἑαυτῆς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἀδυνατίζεται βαθμηδὸν καὶ ἐξαλείφεται πᾶν ὅ,τι κακόν· πονηροῦ δὲ καὶ διεστραμμένου ὄντος, παραλύεται μὲν ἡ ἀρετὴ, ζωογονεῖται δὲ ἡ κακία. Ὅθεν πρώτιστον καθήκον τῶν γονέων, ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων των, εἶναι νὰ δίδωσιν αὐτοὶ τε καὶ οἱ περὶ αὐτοῦς

παράδειγμα ὅλων «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφρημα,» κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὑπὸ τὴν «σιωπηλὴν ἀλλ' ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν τοιοῦτου παραδείγματος θέλουν ἀναπτύχθῃ μὲν καὶ ἀκμάσειν αἱ ἀρεταί, μαρανθῇ δ' αἱ κακίαι τῶν τέκνων των.

Ἐν ἀπὸ τὰ πρώτα σφάλματα τῆς μητρὸς, κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐπιζήμιον εἰς τὸ τέκνον, εἶναι ἡ ὀργιότης. Φύσει εὐερέθιστος ἡ γυνή, καὶ ὑποκειμένη εἰς πολλὰς ὀγληρὰς φροντίδας καὶ ἀνησυχίας ἀφοῦ κατασταθῇ μήτηρ, περισπωμένη ἄλλοτε ἀπὸ τὴν δυστροπίαν τῶν θεραπόντων καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὴν θορυβώδη ἀταξίαν τῶν τέκνων, παρασύρεται εὐκόλως εἰς τὴν ὀργήν, ἣτις καὶ τὴν πνευματικὴν ἡσυχίαν αὐτῆς ἐξορίζει, καὶ τὰ τέκνα τῆς ὑπὲρ τὸ δέον ἐκφοβίζει.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν, παρατηρεῖ ἡ τὸ Ἐγχειρίδιον συγγραψάσα, οἱ γονεῖς πρέπει νὰ μετριάζωσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὅλως διόλου νὰ ἐξαλείψωσι, τὰς ὁρμητικὰς διαθέσεις των, αἵτινες καταντῶσιν αἰτίαι θυμοῦ εἰς τὰ τέκνα των· διότι ἀπορίας ἄξιον εἶναι τῶντι πόσον ταχέως ὁ ἰδικὸς μας θυμὸς μεταδίδεται εἰς αὐτά. Ὅμιλει πρὸς τὸ τέκνον σου μὲ ὀργίλον τρόπον, καὶ μὴν ἀμφιβάλλῃς ὅτι μὲ δυσαρέσκειάν σου θέλεις ἰδεῖν εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ μέρους τοῦ αὐτοῦ ιδιώματος. Πρέπει μὲν νὰ ἐπιπληττωμεν τὰ τέκνα μας, πρέπει νὰ τὰ παιδεύωμεν, πρέπει νὰ τὰ κάμνωμεν νὰ μᾶς ὑπακούωσιν, ἀλλ' εἰς ὅλα θέλει προκύψῃ διπλοῦν τὸ ὄφελος, ἂν αἱ διαθέσεις μας μένωσιν ὅλως διόλου ἀτάραχοι· καὶ τῶντι ποῖον ὄφελος νὰ προσμένωμεν, ἂν συνιστῶμεν μὲ τὰς παραγγελίας ὅ,τι ἀναίρεῖ τὸ παράδειγμα;

Ἄλλο σφάλμα, βλαβερὸν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, εἶναι ἡ ἀστασία, τὸ νὰ παιδεύωνται δηλαδὴ σήμερον διὰ πρᾶξιν, ἣτις γὰρ παρεβλήθη, καὶ αὖριον πάλιν θέλει λογισθῇ ὡσεὶ ἄθῳα, ἢ τὸ νὰ φερώμεθα πρὸς αὐτὰ ποτὲ μὲν μὲ θυμὸν καὶ αὐστηρότητα, ποτὲ δὲ μὲ μεγάλῃν συγκατάθεσιν καὶ γλυκύτητα, ὡς αἱ ἡμέτεραι ὑποθέσεις ὑπάγουν καλῶς ἢ κακῶς.

Ἄλλὰ λέγει τὸ Ἐγχειρίδιον, Ἄν ἐπιθυμῇς, ἀδελφὴ μου, ν' ἀποκτήσῃς τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην τῶν τέκνων σου, πρέπει νὰ φυλάττῃς σταθερότητα εἰς τὴν διαγωγὴν σου· πρέπει νὰ διευθύνῃς εἰς τὰς πράξεις σου ἀπὸ μόνον τὸ ὀρθόν, καὶ ὄχι ἀπὸ τὰς ὁρμὰς τῶν διαθέσεων, καὶ τῶν κατὰ περίστασιν διαφορῶν σου κλίσεων. Ὅλοι τῶντι ἔχομεν τὰς καλὰς καὶ κακὰς ὥρας μας, καὶ πολλάκις δοκιμάζομεν μεγάλῃν μεταβολὴν εἰς τὰς διαθέσεις ἡμῶν καὶ τὰ αἰσθήματα· ἀλλ' ἂς προσέχωμεν καλῶς νὰ μὴ δακνύωμεν ποτὲ τοιαύτας μεταβολὰς εἰς τὴν ἐξωτερικὴν διαγωγὴν μας.